

כתב „העולם הזה“

חקר את מנהלי

חברת „רבולון“ בשלוש

ארצות - והם הכחישו

את דברי השר

מודעי כי קיימת

קרן למען הבכירים

בקומה ה-47 של בניין ג'נרל מוטורס בשדרה החמישית במנהטן בניו יורק, התנוסס שלט המכריז כי כאן משרדי המערכת הכספית של חברת רבולון האמריקאית.

מול המעליות, במסדרון שהוביל לקומת המשרדים, אחת מחמש הקומות שתופסת הנהלת רבולון, ישבה פקידת-מודיעין הנראית כדוגמנית-צמרת ישראלית, ושאלה לחפצי.

היתה זו שעת צהריים בניו יורק, בחוץ גשם וקר (5 מעלות צלסיוס). משרדי רבולון ריקים ברובם, ביגלל כנס כלשהו של עובדי החברה בפורוריקו. כעבור כמה דקות יצאה מן המשרדים מזכירה, וביקשה ממני להילוות אליה אל הבוס שלה, סטנלי שינר, סגן נשיא רבולון לענייני שיווק, העוסק גם ברבולון בישראל.

אף אחד

אינו מדבר

הגעתי לניו יורק אחרי שמנהלי רבולון אינטרנשיונל נאלו בלונדון ובפאריס סירבו לומר מילה על פרשת השר מודעי בישראל. באופן לא-רשמי אמרו כי אינם מבינים מדוע רוצים הישראלים לסכך את חברתם ההגונה במאבקים פנימיים. לא הספיקו לכם הפרשיות שהיו לכם עד כה? אתם רוצים להפוך אותנו לזקוקי-שנייה? אלה היו הדברים שמעתי בפגישה לא-רשמית עם עובד בכיר ברבולון בפאריס, שם מנהלים את עיסקי החברה בישראל. הנשיא החדש של רבולון אינטרנשיונל, דויד רואבדו, סירב בעקשנות לכל פגישה. כך הגעתי להנהלה הראשית בניו יורק, בתיקווה כי שם יהיו מוכנים יורח לדבר.

לפי החוק האמריקאי, שכן, למעשה קיבל מודעי את שכרו לא מן החברה שהעסיקה אותו, „רבולון ישראל“, אלא בצורות מוסוות, בלתי-חוקיות, מחוץ לישראל. מר רואבדו לא רצה להיות אחראי למעשים כאלה, בעיקר על רקע פרשיות „לוקהיד“, „יוניטד בראנדס“. הוא הגיע ארצה, ולאחר ויכוח קשה עם מר מודעי הופסק הסדרה-התשלומים הבלתי-חוקית, לאחר שנמשך כך כחמש שנים.

סמוך לתחילת החקירה של היועץ המישפטי אמר לי השר מודעי כי אכן קיבל תמורה כספית מ„רבולון-אינרנשיונל“ בחמש השנים שבהן כיהן כחבר-כנסת. הוא אמר כי קיבל הפרשות מיוחדות לזכותו מקרן רבולנית מיוחדת, שהוקמה על-ידי „רבולון“ למנוע פרישת בכירים בחברה. קרן זו אינה רשומה באנגליה, ואין הוא יודע היכן היא רשומה, או פועלת. זכויות אלה, שהופרשו לטובתו, סולקו על-ידו, עת התמנה לשר בממשלה לפני כחודשיים, ואז ערך סיכום חשבונות סופי עם „רבולון“.

שיחה שקיימתי בסוף אוקטובר עם סטנלי שינר, סגן נשיא של „רבולון-אינטרנשיונל“ במשרדי החברה בניו יורק, וניסיון להיפגש עם בכירים נוספים בחברה בקשר לתשלומים למר מודעי, הביאה למסקנה כי „רבולון“ אינה רוצה להשיב על שאלות, שמחובתה כחברה ציבורית להשיב עליהן. מר שינר הסכים לומר רק כי לא ידוע לו על קרן רבולנית מיוחדת, המשלמת תשלומים מיוחדים לבכירים בחו"ל. גם הוא וגם החשב הכללי, מר ויליאם מגאזין, סירבו להשיב על שאלות הנוגעות לתשלומים ששולמו למר מודעי, בני-גוד לחוק בישראל.

במצב דברים זה, ומכיוון שחברת „רבולון“ רשומה בבורסה האמריקאית ונתונה לפיקוחם, אני מבקש כי תשיבו לי: האם החברה שילמה בחמש השנים האחרונות תשלומים כלשהם ליו"ר מועצת המנהלים שלה, מר יצחק מודעי; כיצד שולמו תשלומים אלה, לאיזה חשבון-בנק הם הוכנסו בחו"ל, אם שולם עליהם מס-הכנסה כחוק; האם דיווח נשיא „רבולון-אינטרנשיונל“, מר דויד רואבדו, לשילטונות המוסמכים, עת גילה כי נעשו תשלומים בניגוד לחוק, ומדוע לא עשה כן. אודה לכם מאד על תשובה מהירה.

יגאל לביב, עיתונאי, מערכת „העולם הזה“, תיבת דואר 136, תל-אביב.

דיווח

למס-ההכנסה

בישראל החל בינתיים היועץ המישפטי של משרד-האוצר, עורכי-הדין אבנר קסטור, לבדוק את התי-לונה שהגשתי ליועץ המישפטי לממשלה בעניין מודעי. התלונה החשידה אותו כי בשנים שבהן כיהן כחבר-כנסת, המשיך לקבל משכורת מחברת רבולון. בסך של כ-50 אלף דולאר לשנה. כיוון שאסור לח"כ, לפי החוק, לקבל משכורת, שולמה המשכורת בחו"ל. הסדר זה הופק סק כאשר נכנס לתפקידו הנשיא החדש של רבולון-אינטרנשיונל, דויד רואבדו, שסירב לכל תשלום בלתי-חוקי. רואבדו עצמו בא ארצה, והיה כאן ויכוח חריף ביותר עם מודעי בעניין זה, שבו שותפו

התקרן אינה קיימת

גם רואייה-השבון שר החברה, עמוס פרושן, יעורר-דינה, רחמני וזלפסון.

יצחק מודעי טען כי אכן קיבל תשלומים בחו"ל, אך היו אלה הפרשות מקרן רבולנית מיוחדת, על חשבון פיצויים ופנסיה בעתיד.

כמה מישפטיים, שראו דברים אלה, העירו כי מבחינת החוק ספק אם יש הבדל בין תשי"דומים לקרן פנסיה לשבר, שכן גם תשלומים אלה הם שבר, במובן החוק, ולכן היה אסור לו לקבלם כחבר-כנסת.

שאלה מרכזית אחרת היא מתי דיווח מודעי למס-ההכנסה על התשלומים האלה. הוא עצמו אמר כי כאשר התמנה לשר עשה סיכום חשבונות עם רבולון, ואז דיווח למס-ההכנסה. מישפטיים סבורים כי היה עליו לדווח על תשלומים אלה בסוף כל שנת-מס, ולא כעבור חמש שנים. שאלה היא גם אם דיווח לפני או אחרי הפצות שני אלו.

שאלות אלה נחקרות עתה על-ידי היועץ המישפטי של האוצר, המגלה איטיות מדהימה. כאשר פורסמו בעיתון נות החשדות לגבי יצחק רבין ואבא אבן, נחפו האוצר, לחקור מיוזמתו. במיקרה של מודעי הודיע האוצר כי לא יחקור על-סמך פירסומים. אחרי שהגשתי את התלונה הרישמית, מנהל היועץ המישפטי של האוצר את החקיי-רה בעצלתיים.

נראה כי כדבר אחד נבדל שרי-האוצר הי-דיני שימחה ארזי, מקודמיו מן המערך. אין הוא מגלה אותם אומיקל-ב בחקורת חשדות של שחיתות של חברי מישפטי. בכל השאר אינו נבדל מקודמיו במאומה.

יגאל לביב

לפנות לוועדת ניירות הערך ולבקשה להשיב על השאלות, שחברת רבולון סירבה להשיב עליהן.

להלן הנוסח המלא של הפניה לוועדת ניירות-הערך האמריקאית:

לכבוד ועדת ניירות הערך האמריקאית, פדראל פלאזה 26, ניו יורק.

העתק: הציר הכלכלי של ארצות-הברית בישראל, רבתי.

לפני כחודש הורה היועץ המישפטי לממשלת-ישראל לפתוח בחקירה רשמית של תלונה שקיבל נגד שר-האנרגיה-והתשתית, מר יצחק מודעי, על עניינים הקשוי-רים בתשלומים שקיבל מחברת „רבולון-אינטרנשיונל“, חברה בת של חברת „רבולון“, שמישרדיה בבית „ג'נרל מוטורס“, בשדרה החמישית בניו יורק, והיא חברה ציי-בוית רשומה בבורסה האמריקאית.

התלונה אמרה כי כאשר נבחר מר יצחק מודעי כחבר-כנסת, ערך הסדרים מיוחדים עם חברת „רבולון“ אינטרנשיונל, שהעסיקה אותו כנשיא חברת „רבולון“ בישראל. לפי החוק בישראל אסור לחבר-כנסת לקבל שכר מכל גוף, להוציא את הכנסת. מודעי המשיך לכהן בתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של „רבולון“ בישראל, וקיבל מן החברה תשלום מלא לכל הוצאותיו. התלונה מסרה כי עשה הסכם עם „רבולון-אינטרנשיונל“ כי ימשיך לקבל משכורת כמקודם והיא תשולם לו בחו"ל, יחד עם ההטבות השונות המגיעות לו כראש החברה בישראל.

לפני שמונה חודשים התמנה נשיא חדש ל„רבולון“ אינטרנשיונל, מר דויד רואבדו. הוא הורה להפסיק מייד את הסדרה-התשלום למר מודעי, שהם בלתי-חוקיים בישראל, כיוון שחשש כי הם בלתי-חוקיים גם

כשישבתי מול סטנלי שינר, וסיפרתי לו את מבר-קשי, ראיתי כי הדברים אינם חסידים לגביו. ביקשתי לדעת אם החברה שילמה לנשיאה הקודם בישראל, יצחק מודעי, משכורת בשעה שהיה חבר-כנסת, והסברתי כי הדבר עומד בניגוד לחוק בישראל. לכן היה על מודעי, לפי החשד, להסדיר כי תשלום זה ייעשה בחו"ל. שינר שאל מה אמר לי מודעי, וסיפרתי כי מודעי טען שקיבל תשלומי זכויות מקרן מיוחדת של רבולון לפיצוי בכירים בחו"ל, כדי שלא יפרשו.

כאן כבר היה שוינר מוכן לדבר, ואמר כי לא ידוע לו על שום קרן כזו, ואילו היתה קיימת וראוי שהיה עליה דיווח לבעלי-המניות של החברה.

יותר מכך לא היה מוכן לומר, והציע לי לנסות לדבר עם החשב הכללי של החברה, ויליאם מגאזין, שלו יסי-ביר את הפרשה.

כיוון שמגאזין לא היה במשרדו, התקשרתי כעבור כמה שעות עם מזכירתו, שהסבירה לי כי הבוס שלה לא יהיה פנוי לכל שאלות לתקופה ארוכה. אוכל, כמור-בן, לכתוב אליו מיכתב. בזאת ננעלה הדרך לקבלת מידע נוסף מהנהלת רבולון בחו"ל.

הדרך היחידה להכריחה להשיב הוא באמ"צעות „ועדת ניירות הערך“ האמריקאית.

רבולון היא חברה ציבורית, ובאמריקה קיימים חוקי-ניירות-הערך החמורים ביותר. על שמירתם מופקדת ועדת-ניירות-הערך. היא החוקרת את פרשיות תשלומי השוחד בחו"ל של החברות הגדולות כלוקהיד, יוניטד בראנדס, ואחרות. היא גם הגוף היכול לאלק את רבולון להשיב לשאלות אם שילמה ליצחק מודעי, בניגוד לחוק, תשלומי-מים כלשהם בשנים האחרונות. כיוון שהנהלת רבולון סירבה להשיב, לא נותר לי אלא